

Αποστολή αξιολόγησης Γεωπάρκου Βίκου Αώου

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Διοργάνωση Εκδήλωσης: Περιφέρεια Ηπείρου: Προορισμός... Πολιτισμός

Ιωάννινα, 21 Οκτωβρίου 2014: Η Περιφέρεια Ηπείρου, μετά την επιτυχημένη συμμετοχή της στην Τουριστική Έκθεση IFT στο Βελιγράδι και την επιτυχημένη Εκδήλωση στα Τίρανα και με αφορμή την ολοκλήρωση του έργου «**Creating, implementing and promoting a network of Thematic and alternative tourism and developing interpretive routes**» με το ακρωνύμιο: “**Ne. T. Routes**”, που συγχρηματοδοτείται από την Ε.Ε, διοργανώνει εκδήλωση στα **Ιωάννινα**, την **Τετάρτη 22 Οκτωβρίου 2014**, στην αίθουσα «**Ευτέρπη**» του ξενοδοχείου «**Du Lac**».

Την εκδήλωση θα χαιρετίσουν ο Περιφερειάρχης Ηπείρου κ. **Αλέξανδρος Καχριμάνης**, ο Δήμαρχος Ζαγορίου κ. **Βασίλειος Σπύρου** και ο Περιφερειάρχης Αλβανίας κ. **Zamira Rami**.

Εταίροι του έργου, φορείς του τουρισμού της περιοχής και παραγωγικοί φορείς θα μιλήσουν για τις διαστάσεις του έργου στην Ελλάδα σε σχέση με τον εναλλακτικό και θεματικό τουρισμό αλλά και τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την τουριστική ανάπτυξη της Ηπείρου.

Στόχος της εκδήλωσης είναι η **παρουσίαση των σκοπών και των αποτελεσμάτων του έργου** στο ευρύ κοινό, αλλά και η ανταλλαγή εμπειριών, η μεταφορά των γνώσεων και η ανάπτυξη δεξιοτήτων και συνεργασιών. Κύριο μέλημα είναι η **ενίσχυση και προβολή της πλούσιας πολιτιστικής και περιβαλλοντικής κληρονομιάς** των δήμων Κόνιτσας, Ζαγορίου και Πωγωνίου στην Ελλάδα και των δήμων Petran, Lunxheri και Rogon στην Αλβανία.

Η Περιφέρεια Ηπείρου σας προσκαλεί να την ανακαλύψετε, να περπατήσετε στα πέτρινα γεφύρια, να περιπλανηθείτε στα μονοπάτια του Γεωπάρκου και του Εθνικού Δρυμού Βίκου – Αώου, να επισκεφτείτε μουσεία, μοναστήρια και να γευτείτε τα τοπικά προϊόντα της, γιατί είναι προορισμός... πολιτισμού και τουρισμού.

Σημείωση για τον εκδότη

Το έργο, συγχρηματοδοτείται από την Ε.Ε στο πλαίσιο υλοποίησης του **Διασυνοριακού Προγράμματος Εδαφικής Συνεργασίας «Ελλάδα – Αλβανία» 2007-2013** και στοχεύει στη δημιουργία ενός σταθερού δικτύου **θεματικού και εναλλακτικού τουρισμού** στη **διασυνοριακή περιοχή Ελλάδας – Αλβανίας (TAT Network)**.

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε με:

<p>ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ: ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, Δ/ΝΣΗ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ – ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ Δ/νση: Πλατεία Πύρρου 1, 45221, Ιωάννινα Τηλ.: 26510-87143, 87141 E-mail: a.katsikoudis@php.gov.gr v.barka@php.gov.gr</p>	<p><i>Next Com</i> <i>Βερόνικα Μπουρνάκα</i> <i>Χαντέλη & Μπάρκα</i> <i>Ιωάννινα, 45221</i> <i>T: 26510 29600</i> <i>F: 26510 22356</i> <i>E-mail:</i> <i>assistant@nextcom.gr</i></p>
--	--

- 140804 photonew 2014 oles 699
  - 140804 photonew 2014 oles 807
  - 140804 photonew 2014 oles 861
  - 140804 photonew 2014 oles 879
  - 140804 photonew 2014 oles 1145
  - 140804 photonew 2014 oles 1187
  - 140804 photonew 2014 oles 1256
  - 140804 photonew 2014 oles 1372
  - 140804 photonew 2014 oles 1399
  - 140804 photonew 2014 oles 1424
  - 140804 photonew 2014 oles 699
  - 140804 photonew 2014 oles 807
  - 140804 photonew 2014 oles 861
  - 140804 photonew 2014 oles 879
  - 140804 photonew 2014 oles 1145
  - 140804 photonew 2014 oles 1187
  - 140804 photonew 2014 oles 1256
  - 140804 photonew 2014 oles 1372
  - 140804 photonew 2014 oles 1399
  - 140804 photonew 2014 oles 1424
-

Σεμινάριο Γεωλογίας για μελλοντικούς γεωξεναγούς

Δημιουργία Θεματικής διαδρομής στον Βοιδομάτη

Δημιουργία Θεματικής διαδρομής στην επάνω Κόνιτσα

Τοποθέτηση Πινακίδων Θεματικής διαδρομής Καπέσοβο – Σκάλα βραδέτου Καπέσοβο

Διαδρομή ΙΙ – Τα μυστήρια των βράχων στο Πάπιγκο

Τα πετρώματα που συνθέτουν τη γεωλογική δομή στην Ήπειρο είναι ιζηματογενή και ανήκουν κυρίως στη γεωτεκτονική ενότητα της Ιόνιας ζώνης ενώ στα βόρεια και ανατολικά συναντάμε ιζήματα της ζώνης της Πίνδου και μαγματικά πετρώματα.

Η γεωλογική ιστορία της ευρύτερης περιοχής της Πίνδου αρχίζει πριν από 200 εκατομμύρια χρόνια περίπου στην αρχή της Ιουρασικής εποχής με τον σχηματισμό πετρωμάτων βιοχημικής οργανογενούς προέλευσης. Τότε, στο Κατώτερο Ιουρασικό, άρχισε η δημιουργία δολομιτών και ασβεστόλιθων η οποία συνεχίστηκε, με μικρές διαφοροποιήσεις ως προς το περιβάλλον ιζηματογένεσης (βάθος, χημικές διεργασίες, τεκτονική), μέχρι το Ανώτερο Ηώκαινο πριν από 35 εκατομμύρια χρόνια.

Στο τέλος του Ηωκαίνου οι συνθήκες ιζηματογένεσης άλλαξαν απότομα και αρχίζει νέος, διαφορετικός κύκλος ιζημάτων και τα ιζήματα ονομάζονται κλαστικά. Είναι η περίοδος σχηματισμού του φλύσχη από εναλλαγές αργίλων, ιλυόλιθων, ψαμμιτών και κροκαλοπαγών. Μετά από τη χέρσευση της περιοχής και τη δημιουργία των βουνών, νέα πετρώματα σχηματίζονται από τις διεργασίες της διάβρωσης και της αποσάθρωσης.

Κατά τη διάρκεια του γεωλογικού παρελθόντος έντονες γεωδυναμικές διεργασίες έλαβαν χώρα και προκάλεσαν παραμόρφωση των πετρωμάτων. Από το διαρκές πλησίασμα των λιθοσφαιρικών πλακών, της Αφρικανικής κάτω από την Ευρασιατική, ιζήματα και μαγματικά πετρώματα που ονομάζονται οφιόλιθοι, συμπιέζονται και ωθούνται προς την επιφάνεια για να δημιουργηθούν στη συνέχεια οι οροσειρές. Στη διάρκεια του Πλειστόκαινου (2 εκατομμύρια – 10.000 χρόνια πριν) η περιοχή της Τύμφης ήταν καλυμμένη κατά διαστήματα από παγετώνες και εναλλασσόμενα παγετώδη και μεσοπαγετώδη περιβάλλοντα. Οι γρήγορες ανοδικές κινήσεις συνδυασμένες με την ισχυρή κατακόρυφη διάβρωση

μορφοποίησαν δύο από τα ομορφότερα και βαθύτερα φαράγγια παγκοσμίως που διασχίζονται από τους ομώνυμους ποταμούς Βοϊδομάτη (ή Βίκο) και Αώο.

Ακολουθώντας τη γεωλογική θεματική διαδρομή, που ξεκινά από το χωριό Μεγάλο Πάπιγκο και με βόρεια κατεύθυνση καταλήγει στην κορυφή Κούλα (1560μ.), ο επισκέπτης θα έχει την ευκαιρία να μάθει πολλά από τα μυστικά που κρύβουν μέσα τους οι βράχοι και ευρύτερα το γεωλογικό υπόβαθρο της περιοχής.

Διαδρομή III – Η «θαυματουργή» χλωρίδα της χαράδρας του Βίκου

Η Τύμφη είναι από τις πιο ενδιαφέρουσες χλωριδικά περιοχές της Ελλάδας με περίπου 1.700 είδη φυτών. Μέσα στο φαράγγι του Βίκου, έναν από τους πυρήνες του Εθνικού Πάρκου, μπορεί κανείς να συναντήσει πολλά από τα σπάνια φυτά της περιοχής. Στις απότομες πλαγιές του φαραγγιού φυτρώνουν ιπποκαστανιές, ένα δέντρο ενδημικό για τις χώρες της βαλκανικής χερσονήσου που περιλαμβάνεται στον παγκόσμιο κατάλογο ειδών που χρήζουν προστασίας του ΟΗΕ. Την άνοιξη προσθέτουν χρώμα στην πέτρα οι γάλανθοι (*Galanthus reginae-olgae* subsp. *vernalis*), τα

κενταύρια (*Centaurea rawlowskii*) και οι λευκοί κρίνοι (*Lilium candidum*), όλα περιορισμένης εξάπλωσης στην Ελλάδα και προστατευόμενα από νομοθετήματα όπως η Σύμβαση της Βέρνης, η Συνθήκη CITES και το ΠΔ 67/1981 του ελληνικού κράτους, ενώ ανάμεσα στα πιο σπάνια φυτά του φαραγγιού, ιδιαίτερη θέση κατέχει η ραμόντα η σερβική (*Ramonda serbica*), υπόλειμμα μιας παλαιότερης γεωλογικής περιόδου, όταν το κλίμα στην Ευρώπη ήταν τροπικό.

Η μεγάλη χλωριδική αξία της περιοχής ενισχύεται περισσότερο από την ύπαρξη πολλών φαρμακευτικών φυτών, των βοτάνων, τα οποία χρησιμοποιούνται από τους κατοίκους του Ζαγορίου για θεραπευτικούς σκοπούς. Μάλιστα, από την περιοχή κατάγονταν οι περίφημοι Βικογιατροί, πρακτικοί γιατροί που θεράπευαν με τη χρήση διαφόρων βοτάνων που προέρχονταν από το μεγάλο φυσικό φαρμακείο του Βίκου, όπως το θερμόχορτο (*Centaureum erythraea*), το λαγοβότανο (*Teucrium polium*), το φασκόμηλο (*Salvia officinalis*), το τσάι (*Sideritis raeseri*), η σκάρφη (*Helleborus cyclophyllus* subsp. *odorus*), το βαλσαμόχορτο (*Hypericum perforatum*), κ.α.

Ως κομμάτι αυτού του τόπου, η λιθόκτιστη Σκάλα του Βραδέτου, που σκαρφαλώνει το φαράγγι της Μεζαριάς, ένα παρακλάδι του Βίκου, και ενώνει τα χωριά Καπέσοβο και Βραδέτο, και το μονοπάτι που οδηγεί από το Βραδέτο στη θέση Θέας Μπελόη, δεν υπολείπεται σε σημαντικά χλωριδικά στοιχεία. Σε 5 μόλις χιλιόμετρα μονοπατιού έχουν καταγραφεί 350 φυτικά είδη και υποείδη, ενώ ένα στα τρία φυτά που συναντά κανείς περπατώντας εκεί χαρακτηρίζεται ως φυτό ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, καθώς είναι είτε ενδημικό της Ελλάδας ή των Βαλκανίων, είτε σπάνιο και προστατεύεται από τη νομοθεσία είτε, τέλος, χρησιμοποιείται ως φαρμακευτικό.

Διαδρομή IV – Ο κρυμμένος θησαυρός: η αρχιτεκτονική στην Κόνιτσα

Η τέχνη της δόμησης στην Κόνιτσα του 18ου αι., καθώς και στην ευρύτερη περιοχή της, ολοκληρώνοντας μια μακρά εξελικτική περίοδο, γίνεται προάγγελος και, συγχρόνως, μία από τις πιο σημαντικές συνιστώσες της σύγχρονης ελληνικής τεχνικής επιστήμης. Στην ανωτέρω εποχή, η λεγομένη και τέχνη των εμπειρικών μαστόρων, εντάσσεται στο ευρύτερο γεωγραφικό πλαίσιο της μεσημβρινής Μεσογείου και διαθέτει έντονα τοπικά χαρακτηριστικά, τα οποία την διαφοροποιούν από τις γείτονες αδελφές της.

Στη μετά το '21 περίοδο, τα Μαστοροχώρια της Κόνιτσας εκτελούν, επαξίως, ένα μεγάλο κομμάτι από τεχνικά έργα, όχι μόνον της ευρύτερης περιφέρειάς τους και της Οθωμανικής Επικράτειας, αλλά και του Ασιατικού, Αφρικανικού, καθώς και του υπερατλαντικού χώρου. Έτσι, στα τέλη του 19ου αιώνα, καταγράφεται, μεταξύ των άλλων, και η γεωγραφική διεύρυνση της δραστηριότητας των μαστόρων της δόμησης, καθώς και άλλων τεχνιτών της Κόνιτσας. Η παρά πάνω γεωγραφική διεύρυνση της

επαγγελματικής δραστηριότητας των τεχνιτών της Κόνιτσας συμβάλλει, με την διαδικασία της επιρροής και αφομοίωσης, στην περαιτέρω εξέλιξη της τεχνικής και, προ παντός άλλου, της αισθητικής έκφρασης του τεχνικού έργου. Έτσι, στην πόλη της Κόνιτσας, η δόμηση διακοπτόμενη, συχνά, από ιστορικά γεγονότα, μεταβάλλεται, αργά, αλλά σταθερά, από τέχνη του αγροτικού χώρου σε τέχνη του αστικού χώρου. Η παρά πάνω μεταβολή εμφανίζεται, αρχικώς, με τα νέα υλικά δόμησης, όπως, για παράδειγμα, κονιάματα με τσιμέντο, σιδηροδοκοί κ.λπ. και, ακολούθως, με εσωτερικά και εξωτερικά στοιχεία διακόσμησης από επιχρίσματα, τα οποία μιμούνται την ελληνική αρχαιότητα.

Οι κοινωνικοί, οικονομικοί, πολιτικοί και πολιτισμικοί μετασχηματισμοί του 20ου αι. είναι καθοριστικοί για την τέχνη της δόμησης και την αισθητική έκφρασή της. Τα νέα δομικά υλικά, όπως οι κέραμοι, οι πλίνθοι, τσιμεντένιοι και αργιλικοί, τα φύλλα κυματοειδούς λαμαρίνας, τα μεταλλικά κουφώματα και το οπλισμένο σκυρόδεμα, εκτοπίζοντας την πέτρα και την σχιστή πλάκα, διαμορφώνουν, ως επί το πλείστον, στην πόλη της Κόνιτσας μία δόμηση, η οποία έχει όλα τα χαρακτηριστικά του νεώτερου ελληνικού αστικού χώρου. Παρ' όλα αυτά, ανατέλλοντος του 21ου αι., η Πάνω Κόνιτσα διατηρεί ένα μεγάλο αριθμό από τα τοπικά χαρακτηριστικά της αρχιτεκτονικής του 19ου – 20ου αι., συνδυάζοντας, υπ' αυτήν την έννοια, στοιχεία της προβιομηχανικής και της σύγχρονης εποχής. Με δυο λόγια, οι τόποι, οι συνοικίες, τα κτήρια προβάλλουν ποικίλα και πολυάριθμα τοπία, την εικόνα των οποίων σχηματίζουν όσοι έζησαν και όσοι ζουν στην Κόνιτσα.

Περιγραφή της περιοχής του Γεωπάρκου

Η περιοχή του Γεωπάρκου καταλαμβάνει το βορειοδυτικό τμήμα της Περιφερειακής Ενότητας Ιωαννίνων στην Περιφέρεια Ηπείρου και πιο συγκεκριμένα το μεγαλύτερο μέρος των Δήμων Ζαγορίου και Κόνιτσα.